

Crònica música i poesia

El Rusc de Màrius Sampere

Jordi Llavina

La tercera edició del Rusc, festival de poesia i música, celebrat aquest dijous al Museu de la Vida Rural, a l'Espluga de Francolí, va tenir un protagonista molt destacat, una autèntica abella reina: Màrius Sampere. L'autor de *La taula i les estrelles* i *Demiúrgia*, entre molts altres títols, un home que el pròxim 28 de desembre farà vuitanta-set anys (Màrius Sampere i Passerell va néixer, com recorda en un poema, el dia dels Sants Innocents de 1928), va fer tronar la seva veu i el seu verb, va imposar la seva gravetat, al jardí d'aquest magne museu: el contrast entre la seva salut vincladissa i la força de la seva paraula, entre les dificultats per arribar a l'escenari i la seva seguretat per instal·lar-se, durant deu minuts de lectura que es van fer massa curts, en la immortalitat, va ser una de les característiques de la seva actuació i del seu moment al poble de la Conca. Sampere –que, morta Montserrat Abelló, deu ser el poeta degà de l'actual literatura catalana– va llegir poemes recents, molts dels quals abordaven un dels seus temes predilectes: la mort. Però, en la seva emocionant antologia feta *ad hoc*, també va treure el nas l'absurditat del viure –un tema dit, algunes vegades, amb un indissimulat humor negre.

El Rusc es consolida com un dels festivals d'estiu més suggeridors del panorama nacional. El poeta i editor Jordi Carulla-Ruiz, que compta amb la complicitat dels treballadors del museu, n'és l'inspirador i el mantenidor. Es tracta d'un dels actes que obren la festa major de l'Espluga, que sempre té lloc l'última setmana del mes de juliol. El cartell el formen cinc poetes i un grup musical, tots ells amb el temps molt acotat: deu minuts com a màxim. Aquest any, a banda de

L'autor de 'La taula i les estrelles' va ser el protagonista del festival de l'Espluga de Francolí

Màrius Sampere, recitant, dijous passat, un fragment de la seva obra en el festival de poesia i música Rusc ■ JORDI VIDAL SABATA

Sampere com a cap de brot, van llegir poemes Guim Valls, Blanca Llum Vidal, Arnau Pons i Mireia Vidal-Conte. El primer poeta va mostrar les qualitats feridores del seu vers directe. Vidal, tot seguit, que va començar llegint un poema d'Àngel Guimerà, en va tenir prou amb uns quants minuts per demostrar per què és una de les veus joves incontestables de l'actual poesia en llengua catalana. Pons va obrir el foc amb un poema de Paul Celan –ell mateix n'és un reconegut especialista internacional–, i, en la seva tria personal, va recuperar un poema escruixidor sobre la figura del pare. Vidal-Conte va homenatjar Sampere, per tal com acaba de presentar un pòster de la sèrie *Bèsties* dedicat a aquest poeta, i ens va fer conèixer, tam-

bé, en el gruix de la seva lectura, alguns dels poemes dels seus dos darrers llibres. A pesar de ser al bo de l'estiu, el poble de l'Espluga –una referència històrica de l'estiu a les comarques del sud– sembla que té un clima particular, i, a hora de vespre, la marinada refresca l'ambient, fa baixar sensiblement la temperatura i demana als assistents als actes públics a l'aire lliure que no es descuidin la rebueta a casa (la majoria, però, fora de la gent del lloc, se la descuiden, i després se'n planyen). Un clàssic de l'estiu. Enguany la fresca gairebé ranejava en fred. Certament vam trobar a faltar la xiscladissa d'orenetes –¿o eren falciots?– de fa dos anys, però el que no manca mai a la cita *rusquera* és

la fresqueta del vespre. En aquesta edició del festival, la música –a banda de la dels versos, que n'hi havia, i de la bona– la va dur el grup Malva de Runa –quin nom més bell, per cert!–, que, en la seva pàgina de Facebook, adopten l'etiqueta *post-folk*. Feta amb instruments tradicionals –en alguns casos, propis de tradicions orientals, com ara la turca: *ud*, *baglama*, *bouzuki*–, van superar amb una nota excel·lent la seva participació en el festival, tot vencent la humitat –que contribueix a fer desafinar els instruments– i la baixa temperatura vespral –que no se'n va sortir de fer desafinar la magnífica veu de Clàudia Colom–. Tenen un disc al mercat, *Cor i dextral*, i van començar a rodar alguns temes del que estan a punt de treure.

El deliri es va desfermar al minut 1 al Teatre Grec. La primera sorpresa de dijous passat a la nit –i n'hi va haver unes quantes–, va ser trobar-se la Dream Big Band amb 16 músics interpretant petits fragments dels èxits d'Els Amics de les Arts. Quan van enfilear les notes de *Ja no ens passa*, el tema més popular del darrer disc, els quatre membres del grup van aparèixer d'un en un, vestits com "uns crooners de Las Vegas" (la definició és seva), baixant les escales de l'imponent Teatre Grec –ple a vessar– i cantant

aquesta crònica d'una parella que ha perdut la màgia. Començant així de fort et pots estimbar en algun revolt, però Els Amics de les Arts guardaven molta munició per a aquest concert, que clausurava el Festival Grec amb el concís títol de *10 anys*. No va ser una actuació conven-

cional del grup, ni una més de la gira del darrer disc, *Només d'entrar hi ha sempre el dinosaure*, que ja fa més d'un any que dura. A més del vestuari i la *big band*, hi va haver canones de confeti, i van interpretar gairebé tot el seu repertori, i tots els seus hits: *Jean-Luc*, *Monsieur Cousteau*, *L'home que tre-*

balla fent de gos, *L'home que dobla en Bruce Willis*, *4-3-3...* Molts d'ells amb el públic dempeus i cantant. També van parlar i bromejar més de l'habitual, i en algun moment, vestits amb americana i fent riure el públic abans de cada cançó, van recordar La Trinca. A més, van saber crear moments més in-

tims: amb bermudes i samarreta, asseguts en un sofà vermell i amb una sola guitarra, van recordar quan van compondre la seva primera cançó, *36%*, fa deu anys. Va ser una nit llarga, diferent i emotiva, rebuda amb entusiasme pel públic, que repetiran el 6 d'agost al Festival de Cap Roig.

Críticapop

Bernat Salvà

Deu anys d'èxits amb quatre 'crooners'

Els Amics de les Arts
Teatre Grec, 30 de juliol

El deliri es va desfermar al minut 1 al Teatre Grec. La primera sorpresa de dijous passat a la nit –i n'hi va haver unes quantes–, va ser trobar-se la Dream Big Band amb 16 músics interpretant petits fragments dels

èxits d'Els Amics de les Arts. Quan van enfilear les notes de *Ja no ens passa*, el tema més popular del darrer disc, els quatre membres del grup van aparèixer d'un en un, vestits com "uns crooners de Las Vegas" (la definició és seva), baixant les escales de l'imponent Teatre Grec –ple a vessar– i cantant

aquesta crònica d'una parella que ha perdut la màgia. Començant així de fort et pots estimbar en algun revolt, però Els Amics de les Arts guardaven molta munició per a aquest concert, que clausurava el Festival Grec amb el concís títol de *10 anys*. No va ser una actuació conven-

cional del grup, ni una més de la gira del darrer disc, *Només d'entrar hi ha sempre el dinosaure*, que ja fa més d'un any que dura. A més del vestuari i la *big band*, hi va haver canones de confeti, i van interpretar gairebé tot el seu repertori, i tots els seus hits: *Jean-Luc*, *Monsieur Cousteau*, *L'home que tre-*

balla fent de gos, *L'home que dobla en Bruce Willis*, *4-3-3...* Molts d'ells amb el públic dempeus i cantant. També van parlar i bromejar més de l'habitual, i en algun moment, vestits amb americana i fent riure el públic abans de cada cançó, van recordar La Trinca. A més, van saber crear moments més in-

tims: amb bermudes i samarreta, asseguts en un sofà vermell i amb una sola guitarra, van recordar quan van compondre la seva primera cançó, *36%*, fa deu anys. Va ser una nit llarga, diferent i emotiva, rebuda amb entusiasme pel públic, que repetiran el 6 d'agost al Festival de Cap Roig.